

[Forsvarsministeren]

sige, at værnepligtige ved overgang til offentlig sygesikring selv skal betale en del af de ydelser, som forsvaret betaler for dem under den nuværende ordning.

Alt i alt må det konstateres, at der ikke er fordele ved at gennemføre forslaget, hvorfor det ikke kan støttes. Men jeg vil henlede opmærksomheden på, at en arbejdsgruppe, oprindeligt nedsat af Socialministeriet, dernæst overført til Indenrigsministeriet, har behandlet disse spørgsmål. Af forskellige årsager er arbejdet sat i bero, men det er min hensigt at søge arbejdet overført til Forsvarsministeriet eller Forsvarskommandoen og få afklaret spørgsmålet i en forhandling med Forretningsudvalget for Mønstre og Talsmænd.

Jeg skal i denne forbindelse også henlede opmærksomheden på 10 kilometers afstandskriteriet, som gør forslaget umuligt at gennemføre på baggrund af de regler, som eksisterer på området i øjeblikket.

Så kommer jeg til det sidste forslag. Det fremgår af forslaget, at forslagsstillerne ønsker, at Folketinget pålægger regeringen at sikre, at der på tjenestesteder for værnepligtige forefindes faciliteter som køleskabe og tekøkkener, således at de værnepligtige selv kan opbevare og tilberede deres mad. I bemærkningerne til forslaget fremfører forslagsstillerne følgende to hovedargumenter: at bespisningen i forsvarets cafeterier er en af de væsentligste økonomiske byrder for de værnepligtige, og at forslaget derfor vil nedbringe de værnepligtiges leveomkostninger, samt at forslaget vil begrænse udgifterne til forsvarets kantinedrift, som ifølge forslagsstillerne er berygtet for konstante og voldsomme underskud.

Inden jeg kommenterer forslaget og dets bemærkninger, skal jeg erindre om, at forsvarets cafeterier på visse områder adskiller sig fra kantinevirksomhed i gængs forstand. Således har forsvaret ernæringsmæssige forpligtelser, især over for de værnepligtige. Disse forpligtelser varetages i dag ved, at der altid er et sortiment af ernæringsrigtige kostportioner til en fastsat maksimumspris. Det er også helt afgørende, at forsvarets cafeterier har beredskabsmæssige forpligtelser til i givet fald at kunne varetage forplejning under beredskabsforøgelse, dvs. i situationer, hvor personelstyrken fire- eller femdobles.

På baggrund af disse forhold har Folketinget via finansloven godkendt et driftsmæssigt tilskud til forsvarets cafeterier. Påstanden om, at udgifterne til mad i cafeterierne er en større økonomisk byrde for de værnepligtige, er der ikke belæg for. Standardkostprisen udgør i dag samme andel af værnepligtslønnen som for 12 år siden, da værnepligtslønnen efter beslutning her i Tinget blev indført, og der har i den mellemliggende periode ikke været væsentlige udsving i dette forhold. Faktisk er der en intim sammenhæng mellem værnepligtslønnen og cafeteria priserne. Værnepligtslønnen og cafeteria priserne er fastsat i sammenhæng. Det er faktisk også sådan, at regulering af cafeteria priserne sker i nøje sammenhæng med regulering af værnepligtslønnen.

Lad mig til sidst om dette forslag sige, at det ikke løser et med tiden opstået økonomisk problem – forholdet mellem værnepligtsløn og priserne i cafeterierne er jo, som jeg nævnte før, konstant. Faktisk synes forslaget at være et forsøg på en skjult og skattefri forøgelse af værnepligtslønnen, altså en skattefidus. Dertil kommer, at hvis forslaget gennemføres, kompromiteres forsvarets beredskabsmæssige kapacitet.

Det kan ganske vist ikke udelukkes, at forslaget gennem lukning eller nedlæggelse af en række cafeterier kan medføre en nettobesparelse på cafeteria driften, men at forslaget skulle medvirke til en generel forbedring af de driftsmæssige resultater af forsvarets kantinedrift, har jeg altså vanskeligt ved at se, al den stund forslaget som helhed går ud på at fjerne en stor del af kundegrundlaget for forsvarets cafeterier.

Heller ikke dette forslag kan vi støtte.

Jeg skal sammenfattende sige, at regeringen altså afviser de fem forslag, men vil overveje spørgsmålet om de værnepligtiges lægeforhold.

Hans Hækkerup (S):

Jeg vil starte med at udtrykke min anerkendelse af, at SF har fremsat disse fem beslutningsforslag. Vi opfatter det som endnu et skridt ad den vej, SF har gennemløbet i 1980'erne, hvor man har bevæget sig fra den rene pacifisme til nu at interessere sig seriøst for forholdene inden for forsvaret.

De to centrale forslag i pakken, om sygesikring og arbejdssikkerhed, ligner i påfaldende grad nogle af de tanker, vi har rejst i forligsfor-